

November 2015

CTNCI

TUNESISCH-NEDERLANDSE KAMER
VAN KOOPHANDEL EN INDUSTRIE
الحجرة التونسية الهولندية للصناعة والتجارة
CHAMBRE TUNISO-NEERLANDAISE
POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE

SPECIAL EDITION

Werklunch

29 oktober 2015

VOORGEZETEN DOOR DE HEER ELYES
BEN AMEUR, HOOFD VAN HET CABINET
VAN DE MINISTER VAN HANDEL

BRIEF VAN DE MAAND CTNCI

Thema

DE VERBETERING VAN
DE DIENSTEN AAN HET
BEDRIJFSLEVEN EN AAN
DE INVESTEERDERS

Inhoud

De verbetering van de diensten aan het bedrijfsleven en aan de investeerders

Werklunch : Voorgezeten door de Heer Elyes Ben Ameur, Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel - 29 oktober 2015

Programma

- De Heer Mark Liebster President van de CTNCI, Welkomsttoespraak (Bijlage 1)
- ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis (Bijlage 2)
- Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling, vertegenwoordigster van ZE Mevr. Laura Baeza, Ambassadeur, Hoofd van de Delegatie van de EU (Bijlage 3)
- De Heer Mohamed Chaabouni, President Directeur Generaal van de «Sté Vivo Energy Tunisie» (Bijlage 4)
- De Heer Ahmed Bassalah, Erepresident van de CTNCI en Moderator (Bijlage 5)
- De Heer Elyes Ben Ameur, Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel : «De verbetering van de diensten aan de bedrijven of aan de investeerders» (Bijlage 6)
- Interventies van de deelnemers : Q/R

De verbetering van de diensten aan het bedrijfsleven en aan de investeerders

Werklunch voorgezeten door de Heer Elyes Ben Ameer, Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel, met name in aanwezigheid van ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling, vertegenwoordigster van ZE Mevr. Laura Baeza, Ambassadeur, Hoofd van de Delegatie van de EU, de Heer Ahmed Bassalah, onze moderator, Erepresident van onze Kamer. Sponsoring door de «Sté Vivo Energy Tunisie», de Heer Mohamed Chaabouni, zijn PDG, die wij van harte dankzeggen.

Van links naar rechts : de Heer A. Bassalah, Mevr. M. Dodini, de Heer M. Goaiied, E. Ben Ameer, De Heer Liebster, H. van Vloten Dissevelt en de Heer Chaabouni

Groot zeer betrokken en reactief gehoor

Een groot gehoor van deelnemers: leden van onze Kamer van verschillende nationaliteiten (Tunesisch, Nederlands, Frans, Engels...), genodigden, met name managers van lokale bedrijven en offshore multinationals... Zeer vruchtbare debatten en toespraken en verkregen

antwoorden op op verscheidene vragen. Vertegenwoordigers van de pers en van weekbladen van nationale en internationale vermaardheid hebben aan deze uitstekende uitwisselingen deelgenomen.

Volle zaal, talrijke genodigden...

Aandachtige deelnemers

Discussies voorafgaande aan de vergadering, ZE Mr. H. van Vloten Dissevelt, die in het bijzonder met Mevr. A. Htira, PDG van het Cepex, van gedachten wisselt .

In duo en of in groep...

Naar de zaal «Kairouan». De discussies hebben zichtbaar reeds aangevangen

Hartelijke dankzegging van de Heer H. Miled VTL, lid van onze Kamer, aan de Heer M. Goaid.

TER PLAATSE

Onze genodigden van het Ministerie van Handel, Mevr. A. Htira, S. Hachicha, L. Abroug, H. Abassi van Sté Vivo Energy Tunisie en de Heer T. Landolsi, Chef Protocol van de Minister

De Heren C. Bongaerts, Erepresident van de CTNCI, S. Haouet (Cettex), H. Miled (VTL), H. Turki (PCS) en O. Bouzouada van CETIBA

Mevr. S. Dammak (Sté Vivo Energy Tunisie), de Heren A. Veilleux Laborie (ERDB) en M. A. Ouni (Nederlandse Ambassade)

Mevr. I. Zouari (Gif Filter), De Heren Y. Labib, S. Sallemi et B. Ben Mabrouk, leden van ons Comité Directeur

De Heer H. Ben Hamouda (Oil Libya), de leden van de CTIC, de Heer H. Kammoun, de Dames P. Sandini, A. Salinelli en K. Ben Jemaa

Mevr. Z. Zeleznikova, Mevr. L. Eloudi, M. R. Ben Naji van Heineken/Sonobra, Mevr. S. Tahir van de Franse Ambassade, de Heer Z. Jnaihi van Air France/KLM.

TER PLAATSE

Mevr. C. Malherbe, (Expert), A. Baccouche (Airberger), A. Chtioui, Lid van het CD n H. Takali (Kalita Consulting)

De Heren K. Bechikh (KUFPEC), R. Bouchamaoui, (Bouchamaoui Industries), J. Bouaouaja (PAE Zarzis), S. Ben Gamra (Styliste)

Sterke vrouwelijke aanwezigheid, de dames C. Ben Khelifa, speciaal uit Gafsa overgekomen, Z. Ben Nasr (Alstom), M. R. Baklouti en O. Filali (OMV)

Mevr. G. Sayeh en de Heer F. Cherif (Ital Ceramique), de Heer F. Mili

De Heren A. Kchouk (Tourisme info), A. Azouz et O. Ben Ghanem (SOGEX)

De Heer M. Chorfi, Mevr. I. Haleb (HCC) en I. Zine (Economiste Maghrébin)

TER PLAATSE

Mevr. S. Rawin, Mevr. I Rawin en A. Kallel (Africinvest)

De Heren van de geschreven pers, K. Aouij, A Bouabdallah, H. Toulgui en W. Msaed

Mevr. R. Grandi Med S. Frad (United Gulf Financial Services) en de Heer Abdessalem (COMETE Engineering)

Aan het eind van de vergadering blijft Mevr. A. HTIRA zeer gevraagd en luistert op vriendelijke en doeltreffende wijze naar de laatste vragen.

Voortgang met een brede glimlach door Mevr. R.Khelif, Mevr. H. Bahri

De dames S. Hachicha en M. Dodini en L. Abroug, sympathieke discussie aan het eind van onze vergadering

Toespraak van de Heer **M. Mark Liebster** President van de CTNCI

Heet ons belangrijke gehoor welkom, het Hoofd van het Cabinet, zijn aanwezige medewerkers, ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling, vertegenwoordigster van ZE Mevr. Laura Baeza, Ambassadeur, Hoofd van de EU Delegatie, de Heer

Ahmed Bassalah, onze moderator, Erepresident van onze Kamer en uiteraard de Heer Mohamed Chaabane, PDG «Vivo Energy Tunisie» sponsor van ons evenement (aan wie wij de hartelijke dank van ons Comité Directeur betuigen). Daarna felicitaties aan Tunesië voor de verkrijging van de «Nobelprijs voor de vrede 2015». (Interventie opgenomen in bijlage 1)

Interventie van ZE **Mr. Hans van Vloten Dissevelt** Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

Verheugd in ons midden te zijn; felicitaties aan onze Kamer voor de organisatie van deze ontmoeting.. Heeft aangedrongen op het belang van dit debat die de motor van de economie betreft evenals het belang

van een oprechte, directe en constructieve dialoog zowel als het permanente zoeken naar consensus, principes van het «Nederlandse polder model». (Interventie opgenomen in bijlage 2)

Interventie van **Mevr. Michaela Dodini** Hoofd van de Handelsafdeling van de EU Delegatie

Heeft de Kamer bedankt voor haar uitnodiging tot deelname aan deze lunch en heeft de excuses overgebracht van Mevr. Ambassadeur Laura Baeza daar zij heden niet in ons midden heeft kunnen zijn. Heeft daarne de Kamer gefeliciteerd voor de kwaliteit van de debatten die zij organiseert. Heeft deze gelegenheid aangegrepen om de lancering van de onderhandelingen in het kader van het diepgaande complete Vrijhandelsakkoord «Accord de Libre Echange Complet Approfondi (ALECA)» ter sprake te brengen.. Heeft de wens van de EU eraan toegevoegd dat het ALECA kan bijdragen tot de inspanningen van hervormingen en modernisering die heden door Tunesië worden uitgevoerd. (Interventie opgenomen in bijlage 3).

Interventie van de **Heer Mohamed Chaabouni**

PDG « Sté Vivo Energy Tunisie »

Heeft de aanwezigen dank gezegd voor hun deelname, daarna heeft hij zijn grote trots geuit voor de toekenning van de Nobelprijs voor de Vrede aan Tunesië. Heeft daarna Vivo Energy Tunisie gepresenteerd, haar historie, de successen «Op het gebied van kwaliteit is Vivo Energy de eerste geweest om economische additieve

brandstoffen te introduceren». Heeft hieraan toegevoegd de talrijke uitdagingen waarmee Vivo Energy Tunisie wordt geconfronteerd zoals de complexiteit en de traagheid van de procedures om vergunningen voor nieuwe projecten te verkrijgen. (Interventie opgenomen in bijlage 4).

Moderator de **Heer A. Bassalah**

Erepresident van de CTNCI

Animaties en interventies

Uitwerking van sommige vragen met betrekking tot het thema van onze ontmoeting zoals hieronder vermeld :

- De hervorming van de dienstensektor
- De legalisering van handtekeningen bij onze Ambassades in het buitenland (termijnen en procedures)
- Ondersteuning van onze economische missies in het buitenland
- Ontwikkeling van de offshore sektor
- Opvolging van het bilaterale akkoord tussen Tunesië en Algerije
- Handelsregister?
- De overbelasting van de unieke loketten en de zeer lange termijnen

- Importvergunningen
- Wat zijn de doelstellingen van de onderhandelingen met het ALECA?
- Toerisme : Diensten luchtvaarttransport, Opensky
- Conseil National des Services (Nationale Raad van de Diensten) : de uitwerking van een strategie voor de hervormingen. (Interventie opgenomen in bijlage 5)

Tijdens de uitwisseling van informatie hebben de vertegenwoordigers van het Ministerie van Handel de gevraagde antwoorden en opheldering verschafte en hebben op deze wijze de debatten verrijkt : deze dialoog heeft talrijke zakenlieden en leden van onze Kamer en andere genodigden in staat gesteld een beter begrip te verkrijgen van de beschikbare faciliteiten die omtrent dit onderwerp naar voren zijn gebracht door de verscheidene diensten van het Ministerie van Handel.

Interventie van de **Heer Elyes Ben Ameer** Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel

Onze Kamer heeft hem al haar dank betuigd voor zijn interventie, zeer leerzaam, rijk aan gegevens, gewaardeerd door onze deelnemers, zowel de leden van onze Kamer, managers en genodigden...,
Talrijke vruchtbare uitwisselingen vonden plaats.
Antwoorden en ophelderingen werden verschaft naar aanleiding van verscheidene vragen,...
Uitwisselingen omtrent de huidige situatie in ons land, ondervonden moeilijkheden, opgeheven obstakels,...
Periode rijk aan nieuwe evenementen, hoopgevend en een garantie voor een betere veiligheid met meer verantwoordelijkheid en decentralisering van bepaalde beslissingen...

Slotbeschouwing

Deze ontmoeting heeft aan talrijke deelnemers de gelegenheid geboden om informatie te verkrijgen omtrent de bestaande en de komende perspectieven:

- Enerzijds,

Informatie verschaft door het Hoofd van het Cabinet en zijn aanwezige medewerkers, waarvoor wij hem van harte dankzeggen voor zijn perfecte communicatie voor wat betreft de onderwerpen en de antwoorden op dikwijls delikate en soms moeilijke vragen.

- Anderzijds,

Discussies en interventies met opvolging dat zal worden verzekerd door onze Kamer.

Elk ander verzoek op dit gebied is welkom. Onze Kamer blijft geheel beschikbaar en bereid tot nuttige en noodzakelijke opvolging voor de verkrijging van de adequate antwoorden op de ontvangen verzoeken.

Onze werklunch werd beëindigd op 15u15

Bijlage 1

De Heer Mark Liebster

President CTNCI

Excellenties, Dames en Heren,
De Heer Ridha Lahouel, Minister van Handel is jammer genoeg op het laatste moment verhinderd,
De Heer Elyes Ben Ameur, Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel,
Mevr. Aziza Htira, PDG van het Cepex,
Mevr. Saida Hachicha, DG van de Economische en Commerciële Samenwerking,
Mevr. Lamia Abroug, Hoofd van de Eenheid Beheer.
ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis,
Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling, vertegenwoordigster van ZE Mevr. Laura Baeza, Ambassadeur, Hoofd van de EU Delegatie,
Mevr. Marie-Alexandra Veilleux, Hoofd van het Bureau van de ERDB,
De Heer Ahmed Bassaleh, Erepresident

THEMA : «DE VERBETERING VAN DE DIENSTEN AAN HET BEDRIJFSLEVEN EN AAN DE INVESTEERDERS»

van onze Kamer en heden Moderator,
Dank voor uw deelname, uw verantwoordelijkheid nemend.
De Erepresidenten van onze Kamer,
Beste collegae leden van het Comité Directeur,
De Presidenten van de Tunesische Kamers van Koophandel en Industrie,
Heren Vertegenwoordigers van de Administraties en de verschillende hier aanwezige Instituten,
Beste leden en bedrijfsmanagers,
Dames en Heren vertegenwoordigers van de geschreven en audiovisuele pers,
Verheugd om u heden zo talrijk in ons midden te zien.
Alvorens te beginnen wens ik de Tunesiërs te feliciteren met de verkrijging van de Nobelprijs voor de Vrede 2015. Aangezien ik me heel goed realiseer wat Tunesië deze laatste jaren heeft doorgemaakt aangezien ik hier al meer dan vijf jaar verblijf, ben ik mij bewust van de symbolische waarde die deze prijs inhoudt.

Mijnheer Hoofd van het Cabinet,
Met onze lunches wensen wij interactief te zijn met de operators van het land met de doelstelling synergieën te creëren tussen de Tunesische, Nederlandse, Europese en andere investeerders teneinde de beste oplossingen te vinden.
Wij hebben op deze wijze heden de gelegenheid antwoorden te geven op de talrijke vragen van onze genodigden die hier aanwezig zijn.

Ik zal dus aanvangen met een korte presentatie van onze speaker :
De Heer Elyes Ben Ameur, Consulente lid van het CA van de Centrale Bank van Tunesië, oud ENIS, en de Ecole Supérieure Douai, in Frankrijk,
De functie passerend van Chargé de Mission bij het Cabinet van de Minister van Handel, Regionaal Directeur van de Handel in Medenine en Mahdia.

«Verbetering van diensten voor bedrijven of investeerders»

Alvorens af te sluiten wens ik in het bijzonder dank te zeggen aan Vivo Energy Tunisie voor zijn sponsoring van deze werklunch. Dank Si Mohamed.
Onze Kamer blijft uiteraard geheel ter beschikking van de projektontwikkelaars voor de identifikatie en de realisering van hun projekten, om hen te informeren, te assisteren en hen eventueel te oriënteren.
Ik wens veel succes aan onze uitwisselingen en onze debatten en uiteindelijk veel dank aan de organisatoren van deze manifestatie, de leden van de Kamer die talrijk zijn gekomen uit Tunis, het binnenland en zelfs uit het buitenland, zonder te vergeten onze beste Mongi evenals onze 2 assistentes Amira en Rim.
Dank voor uw attentie.

Mark Liebster

Bijlage 2

ZE Hans van Vloten Dissevelt

Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

Het Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel, De Heren President en Secretaris Generaal van de Tunesisch Nederlandse Kamer van Koophandel en Industrie, Dames en Heren, Beste vrienden, Het is voor mij als Ambassadeur van Nederland een groot genoegen om heden nogmaals in uw midden te zijn en deel te nemen aan deze editie van werklunches van de CTNCI, immer relevant en zeer goed georganiseerd door de Kamer die ik in het bijzonder dankzeg om erin geslaagd te zijn om deze traditie van uitwisselingen en debatten in te stellen die open en constructief zijn tussen de bedrijven en de vertegenwoordigers van de Tunesische Regering. Zoals alle Nederlanders ben ik zeer gehecht aan de oprechte, directe en constructieve dialoog evenals het permanente zoeken naar consensus. Dit zijn de principes van het « Hollandse poldermodel » die Nederland in staat gesteld hebben de economie te hervormen en o.a. een erkend platform te worden van de wereldhandel en b.v. de tweede exporteur van agroindustriële producten in de wereld.

Dames en Heren, Het debat van heden omvat een actueel thema en van groot belang is dat het de motor betreft van de hele economie, te weten de bedrijven, met name het MKB. De herlancering van de economie is inderdaad een van de belangrijkste uitdagingen waarmee de huidige Regering wordt geconfronteerd, evenals hun voorgangers en het is absoluut relevant en legitiem in dit verband om zich te buigen over de vraag met betrekking tot de kwaliteit van de diensten aan het bedrijfsleven en aan de investeerders. En dit vooral op een moment dat het land ook wordt geconfronteerd met een andere uitdaging die nauw verbonden is met de economie, te weten de veiligheid en de strijd tegen het terrorisme. Want het is duidelijk dat een sterke en welvarende economie die perspectieven biedt aan het Tunesische volk, vooral haar groeiende jeugd, de meest zekere weg is om de wortel af te snijden, de oorzaken van de radicalisering en het terrorisme die het succes van het proces van de democratische overgang bedreigen. Bovendien is het welslagen van de overgang niet uitsluitend belangrijk voor het

Tunesische volk zelf doch eveneens en vooral voor de gehele regio als een uitstralend voorbeeld van een land op weg naar een werkelijke, duurzame en inclusieve democratie. Rekening houdend met de laatste ontwikkelingen is het duidelijk dat de gehele regio een grote dosis hoop en optimisme nodig heeft. Het is met deze gedachte dat mijn land, het Koninkrijk der

Nederlanden, zoals u weet sinds het begin het proces van de democratische overgang in Tunesië heeft ondersteund door middel van een groot aantal programma's en projecten in bijna alle sectoren, zowel op multilateraal niveau met de Europese Unie als op bilateraal niveau met de Tunesische Regering, de maatschappij en de privé sektor. Veel van deze programma's zijn specifiek gewijd aan de versterking van de economie en aan de verbetering van de veiligheidssituatie, andere belangrijke projecten hadden als doelstelling de burgermaatschappij te ondersteunen, de capaciteiten van de Tunesische administratie te versterken, de vrijheid van meningsuiting, de lokale governance en het respect voor de mensenrechten te bevorderen. Het spreekt vanzelf dat Tunesië kan blijven rekenen op concrete steun van Nederland om te slagen in haar democratische overgang. Deze weg naar de democratie dient echter te worden geconsolideerd door een urgente economische herlancering

teneinde geen gelegenheid te geven voor obscure gedachten en radicale ideeën, de gelegenheid om zich te installeren in de dromen van de Tunesische jeugd, de droom van een beter Tunesië, democratisch, welvarend en inclusief.

Teneinde deze droom werkelijkheid te maken dienen de bedrijven, als motor van de economie, een belangrijke rol te spelen in de creëring van rijkdom, werkgelegenheid en dus perspectieven. Maar om dit doel te bereiken hebben zij uiteraard een sterke ondersteuning van de Regering en de administratie nodig teneinde te verzekeren dat het zakenklimaat positief reageert op het initiatief, de investeringen en de werkgelegenheid. Het is in deze context dat de hervormingen op het gebied van de financiën, de douane, het belastingwezen, de handel en de administratie, en b.v. de nieuwe investeringscode meer dan ooit urgent en noodzakelijk zijn. Het debat van vandaag komt dus op een geschikt moment en ik ben persoonlijk verheugd en vereerd met de aanwezigheid in ons midden van het Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel teneinde ons de grote

lijnen van de strategie van zijn Ministerie duidelijk te maken ter verbetering van de diensten aan het bedrijfsleven. Ik ben eveneens zeer verheugd om te constateren dat de 85 Nederlandse bedrijven, die geïnstalleerd zijn in Tunesië nog steeds aanwezig zijn in het land, dat een sterk teken is van het vertrouwen in de toekomst van Tunesië.

En ik wens deze gelegenheid aan te grijpen voor lof aan alle pogingen die worden ondernomen, in het bijzonder deze laatste vier jaar, om het Tunesische volk positief te begeleiden in haar overgang en haar sociale en economische eisen. Ik hoop dat elk bedrijf, zowel Nederlands, Europees als Tunesisch, eindelijk de mogelijkheid en de noodzakelijke condities kan verkrijgen om hun oorspronkelijke doelstelling te kunnen realiseren : werken, waarde creëren en concurrerend zijn.

Ik wens u een rijk debat op zijn Hollands, te weten direct, oprecht en constructief.

Dank u voor uw aandacht.

Bijlage 3

Mevr. Michaela Dodini

Hoofd van de Handelsafdeling van de EU Delegatie

Zijne Excellentie de Heer Minister van Handel,
De Heer Secretaris Generaal van de Tunesisch Nederlandse Kamer,
Beste genodigden,

Allereerst wens ik hartelijk dank te zeggen voor de uitnodiging aan de Europese Delegatie voor deze werklunch. Mevr. Laura Baeza, Ambassadeur van de Europese Unie in Tunesië spijt het zeer om heden niet in uw midden te kunnen zijn.

Ik wens tevens de vrienden van de Tunesisch Nederlandse Kamer te feliciteren voor de kwaliteit van de debatten die zij organiseren en voor hun constante inspanning de economische relaties tussen Tunesië en Europa te verbeteren.

De Tunesisch Nederlandse Kamer van Koophandel stelt heden voor als menu voor de lunch een discussie omtrent het thema « De verbetering van de diensten aan het bedrijfsleven en aan de investeerders ».

Ik wens deze gelegenheid aan te grijpen om te spreken over de lancering van de onderhandelingen met het oog op een Compleet en Diepgaand Vrijhandelsakkoord (Accord de Libre Echange Complet et Approfondi, en die een belangrijk gedeelte omvat op het gebied van de diensten. Deze onderhandelingen zijn formeel aangevangen op 13 oktober jl. door de Minister van Handel evenals met Mevr. Cecilia

Annexe 3

Malmström, Europees Commissaris verantwoordelijk voor de handel. De week volgend op de officiële lancering hebben wij een voorbereidende round georganiseerd van de onderhandelingen inzake het ALECA. Zelfs indien het door de Tunesische partij gekozen formaat ons het ons niet mogelijk heeft gemaakt om een zeer diepgaande discussie te hebben heeft deze round van voorbereidende onderhandelingen de équipes van experts aan beide zijden in staat gesteld elkaar te leren kennen en algemene uitwisselingen te hebben omtrent de hoofdstukken van het toekomstige Akkoord. Wij zijn thans in afwachting van de wensen van de Tunesische partij met betrekking tot de volgende etappes en de onderhandelingskalender. Zoals de naam het aanduidt beoogt het ALECA de vrijhandelszone aan te vullen en verder te gaan voor wat betreft de gefabriceerde producten, reeds 20 jaar geleden in werking gesteld in vervolg op de ondertekening van het Associatieakkoord in 1995. Het ALECA zal uiteindelijk een hoog niveau van economische integratie van Tunesië in de binnenlandse Europese markt bewerkstelligen dankzij een wederzijdse grotere opening, waarbij inbegrepen de dienstensektor en tevens dankzij een progressieve benadering van de Tunesische wetgeving en de gemeenschappelijke verworvenheden van de EU in de prioritaire sectoren die Tunesië zal willen kiezen. Het ALECA is een strategisch akkoord voor de beide partijen. Rekening houdend met het ontwikkelingsniveau van Tunesië heeft de Europese Unie sinds het begin haar akkoord bevestigd voor een asymmetrische en progressieve benadering ten gunste van Tunesië, hetgeen tevens is bevestigd door Mevr. de Commissaris tijdens haar ontmoetingen te Tunis met het Hoofd van de Regering en de Minister van Handel. Het ALECA zal op dermate wijze worden genuanceerd dat rekening zal worden gehouden met de Tunesische belangen en prioriteiten, met name betreffende de specificiteiten van de Tunesische economie en het ontwikkelingsniveau van haar sectoren. Indien wij ons thans concentreren op de dienstensektor betreft het een werkelijk cruciale sector die meer dan 60% van het Tunesische BBP omvat en werkgelegenheid biedt aan bijna 50% van de actieve bevolking. Dit resultaat is voornamelijk toe te schrijven aan het verrijzen van nieuwe veelbelovende en vernieuwende sectoren met een vrij hoge know how (zoals b.v. de TIC). Dit is een sektor waarop Tunesië dient in te spelen om haar export te verhogen en de overvloedige gekwalificeerde werkkrachten waarover zij beschikt te absorberen. Jammergenoeg blijft deze sektor betrekkelijk gesloten in Tunesië, zoals overigens werd aangetoond in de studies uitgevoerd door het « Institut Tunisien de la Compétitivité et les Etudes Quantitatives » evenals door de Wereldbank.

In tegenstelling tot de politiek van kracht in de industrie zijn de belemmeringen voor de directe investeringen in de activiteiten van de diensten nog zeer talrijk. Elke investering met een buitenlands meerderheidskapitaal in de dienstensektor met uitzondering van totale exportbedrijven dient de goedkeuring te verkrijgen van de « Commission Supérieure d'Investissement ».

In deze context zal de opening van de dienstensektor in het kader van het ALECA, zelfs indien het geen wonderrecept is, positieve effecten uitoefenen op de Tunesische economie. Deze liberalisering zal een gunstig effect hebben op de beheersing van de produktiekosten aangezien de belemmeringen in sommige sectoren voornamelijk rentes en extra kosten hebben gecreëerd door de zwakke concurrentie tussen de leveranciers. De opening zal eveneens de economische groei en de werkgelegenheid stimuleren, want bepaalde diensten (zoals de diensten in de informatica, de telecommunicatie en de financiën) vertegenwoordigen de ruggegraat van de Tunesische economie en dragen dientengevolge bij tot het concurrentievermogen van de andere sectoren van de economie die er gebruik van maken in het produktieproces. Andere gunstige uitwerkingen worden eveneens verwacht zoals de innovering en de overdracht van technologie en know how.

Wij zijn ons ervan bewust dat sommige sectoren in de dienstensektor nog gevoelig zijn maar ik herinner aan de wil van de Europese Unie dat het ALECA gelijkloopt met de inspanningen voor hervorming en modernisering die heden door Tunesië worden ondernomen. Het Hoofd van de Regering tijdens zijn onderhoud met Mevr. de Commissaris heeft aangegeven dat de onderhandelingen volgens hem plaatsvinden op het juiste moment, met dien verstande dat zij de hervormingen die Tunesië besloten heeft te doen plaatsvinden en die zij nodig heeft voor haar economische herlancering kunnen stimuleren en begeleiden. De Europese Unie is eveneens bereid haar medewerking te verlenen bij de hervormingen van de prioritaire sectoren voor Tunesië teneinde de prive sektor te begeleiden bij hun aanpassing aan de nieuwe condities. In de dienstensektor hebben wij zelfs voor de lancering van de onderhandelingen een ondersteuningsprogramma in werking gesteld voor het concurrentievermogen van het Tunesische MKB in samenwerking met de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (la Banque Européenne de Reconstruction et de Développement)t. Ik beëindig hier mijn korte interventie teneinde te kunnen luisteren naar de Minister van Handel inzake de hervormingsprojekten ten dienste van de bedrijven, zowel de Tunesische als hoop ik de Europese.

Bijlage 4

De Heer Mohamed Chaabouni

PDG van «Vivo Energy Tunisie»

De Heer Minister,
Excellentie, de Heer
Ambassadeur van
Nederland in Tunesië,
Beste genodigden,

Dames en Heren,
Wij danken u dat u
een gunstig gevolg
hebt gegeven aan
de uitnodiging
van de Tunesisch
Nederlandse Kamer
van Koophandel en
Industrie tot deelname
aan de werklunch van
heden met als thema
« De verbetering van
de diensten aan het
bedrijfsleven en aan de
investeerders » en dat

Vivo Energy Tunisie het plezier heeft te sponsoren. Allereerst wil ik onze grote trots uiten voor de toekenning van de Nobelprijs voor de Vrede aan Tunesië, een onderscheiding zonder precedent die de capaciteit naar voren brengt van de Tunesische mensen en instellingen om de dialoog te bevorderen ter oplossing van de problemen en vooruit te gaan. Mijnheer de Minister, uw aanwezigheid in ons midden toont ons uw voornemen tot handhaving van toenadering en continue dialoog met de bedrijven en de investeerders teneinde hun activiteiten te ontwikkelen in een economische context die thans talrijke uitdagingen vraagt. Sinds zijn oprichting in december 2011 heeft Vivo Energy Tunisie de seculaire aanwezigheid van het merk Shell in Tunesië geconsolideerd en de ontwikkeling voortgezet van haar activiteiten door de modernisering van het netwerk van benzinstations Shell en de creëring van verscheidene nieuwe stations zowel aan

de kust als in het centrum van het land. Om aan deze uitdagingen het hoofd te bieden investeren wij in de kwaliteit, de veiligheid en de diversificatie van onze producten en diensten.

Op het gebied van de kwaliteit was Vivo Energy de eerste om additieve economische brandstoffen te introduceren in Tunesië.

Wij zijn heden de enigen die additieve economische brandstoffen van de tweede generatie 'Shell FuelSave' commercialiseren en dit ondanks het zeer strak gereguleerde economische klimaat waarin wij evolueren en de gestructureerde prijzen die de marges limiteren.

Recentelijk hebben wij de herziening van de Wet inzake de concurrentie en de prijzen zeer gunstig ontvangen alhoewel wij veel hogere verwachtingen hebben. Wij zijn van mening dat het opportuun zou zijn het ritme van de herzieningen te versnellen teneinde een geschikt economisch kader te creëren voor de ontwikkeling van de concurrentiepositie, belangrijkste vector van de innovering en de groei.

Onze sector staat voor talrijke uitdagingen zoals de complexiteit en de traagheid van de procedures voor de verkrijging van vergunningen voor nieuwe projecten, of, nog, de woekering van de informele handel hetgeen een oneerlijke concurrentie veroorzaakt ten opzichte van de gestructureerde bedrijven.

Wij hebben er echter vertrouwen in dat de actuele Regering die zich beslissend heeft gewend naar de groei, zich zal inspannen om de adequate oplossingen te vinden voor deze uitdagingen.

Vivo Energy als partner van de Tunesische instellingen is bereid tot deelname aan de identificatie van de wegen tot verbetering die ons in staat zullen stellen te slagen in de economische overgang.

De Heer Minister, Excellentie, Beste genodigden, Ik hoop dat deze lunch een reële gelegenheid zal zijn voor uitwisselingen met betrekking tot de verbetering van de diensten aan investeerders.

Bijlage 5

De Heer Ahmed Bassalah

Moderator

Excellenties, Dames en Heren

Beste vrienden en genodigden

Wij zijn zeer verheugd om heden het Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel te ontvangen, vergezeld van verscheidene hoge kaders van zijn department.

Het is in feite de derde ontmoeting van dit soort dat door onze Kamer is georganiseerd met het Ministerie van Handel.

Dit is ruimschoots gerechtvaardigd want het Ministerie van Handel is praktisch verbonden met alle aktiviteitensektoren.

Wij zijn trouwens van mening dat de uitgebreidheid van zijn actie niet voldoende wordt gewaardeerd en meer bekendheid zou dienen te hebben bij het grote publiek, aangezien het verantwoordelijk is voor het beheer en de opvolging van twee economische motoren (van drie) en niet de minste, te weten de consumptie en de export. Zonder te vermelden dat 10% van de investeringsinspanningen en een gelijk percentage van het BBP onder hun verantwoordelijkheid vallen.

Deze strategische rol vindt men terug in vele sectoren in verband met de regulering van de markt, de uitvoering van de handel, de controle van de kwaliteit, de wettelijke metrologie, de bescherming van de consument, de publiciteit, de kleine beroepen en de daaraanverwante diensten van de handel, de concurrentie, de prijzen, de economische onderzoeken, de export en de import, de economische- en handelssamenwerking, de elektronische handel en de immateriële economie etc.. Dit is uiteraard merkbaar in de enorme capaciteit van werkgelegenheid in de structuren die behoren tot het Ministerie : meer dan 21000 groothandels, 212 000 detailhandels,

200 grote en middelgrote supermarkten, meer dan twintig officiële distributeurs van rollend materieel enz. enz...

Echter behalve het belang van de rol is deze ontmoeting van het grootste belang rekening houdend met de brandende actualiteit:

Door deze actualiteit zijn de vragen talrijk in een moeilijke conjunctuur die daarenboven een historische cruciale etappe betekent voor ons land.

Ik citeer enkele met uw permissie, andere zullen zeker door ons gehoor naar voren worden gebracht:

1 – Allereerst het starten van een nieuwe Round van partnershipsonderhandelingen met de EU: 'het ALECA', en als konsekwentie het belang van de hervormingsprogramma's van de betrokken sectoren.

De vragen hebben tevens betrekking op de voorafgaande coördinatie met de betrokken professionele structuren.

2- De groeiende zorg van de operators door de sterk stijgende informele sektor en de onverdraagzame druk voor de operators door de oneerlijke concurrentie, terwijl het percentage hiervan heden wordt geacht op ongeveer 60% van de uitwisselingen. Behalve de politieke wil, bestaat er een reëel programma om dit fenomeen te beteugelen?

3- Het belangrijke concurrerende voordeel dat wordt gevormd door de geografische nabijheid en de gemakkelijke toegang tot import- en exportmarkten kan geen effect hebben indien de operator zijn tijd en zijn energie verliest in de doolhoven van een zware administratie of een te complexe regelgeving. Wij kennen b.v. de belemmeringen die hier en daar ontstaan bij de haventerminals of

andere bureaucratische moeilijkheden, die worden weerspiegeld in alle classeringen van de Site Tunesie, waarvan de laatste 'Doing Business'. Wij negeren echter niet de werkelijke inspanningen die worden gedaan door de publieke autoriteiten om deze knelpunten op te lossen en de procedures te vereenvoudigen.

4- Enkelen maken tevens melding van de complexiteit van de distributiekanaalen en hun soms onnodige aantal dat de kosten en de inflatie verhogen.

5- De Compensatiekas dat uw Departement beheert en dat meer dan 90% van het budget monopoliseert. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de vermindering van de uitgaven voor compensatie? Bestaat er een kalender?

Alvorens te beëindigen prijzen wij de aanwezigheid van de vertegenwoordigster van de EU die ons zeker nieuws zal geven omtrent de laatste ontwikkelingen inzake de samenwerking en de onderhandelingen met de Europese Unie. Zonder te wachten geef ik u dus het woord ... en ik hernieuw, uit naam van al onze genodigden onze hartelijke dank dat u de uitnodiging van onze Kamer heeft willen aanvaarden.

Bijlage 6

De Heer Elyes Ben Ameur

Hoofd van het Cabinet van de Minister van Handel

Excellenties, ZE de Heer Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

(Mr. Hans van Vloten Dissevelt),

De Heer President van de Kamer (de Heer Mark Liebster),

Mevrouw het Hoofd van de Handelsdelegatie, vertegenwoordigster van de EU delegatie in Tunesië (Mevr. Michaela Dodini)

Dames en Heren, de leden van de Kamer en geëerde genodigden,

Allereerst wens ik dit initiatief van de Tunesisch Nederlandse Kamer van Koophandel en Industrie te prijzen, vertegenwoordigd door zijn President Mark Liebste, en u te zeggen dat het mij zeer aangenaam is heden in uw midden te zijn.

Ik wens tevens het belang te onderstrepen dat wij hechten aan de economische dialoog met onze Europese partners en vrienden. Deze ontmoeting kan slechts de banden consolideren die Tunesië en het Koninkrijk der Nederlanden verbinden en de rol van de Kamer versterken bij de stimulering van de Nederlandse investeringen in Tunesië..

Het gekozen moment kan niet beter zijn want zoals u weet is de Regering thans het Plan 2016-2020 aan het uitwerken. Dus, elk initiatief dat een analyse kan verrijken die georiënteerd is naar « acties » ten gunste van de werkgelegenheid, de inclusieve en duurzame groei en de investeringen is welkom.

Deze dialoog is des te belangrijker daar de onderhandelingen met het oog op het ALECA twee weken geleden zijn aangevangen; het projektakkoord omvat het gedeelte diensten en wekt hoop en vrees op waar aandacht aan besteed dient te worden.

Indien het weinig betwistbaar is dat de

liberalisering een impuls kan geven aan de concurrentie vraagt deze liberalisering echter dat beide partijen er profijt van kunnen trekken, dat de operators strategieën kunnen bepalen voor evenwichtige commerciële en technische partnerships met betrekking tot de verdeling van de toegevoegde waarde.

Met het oog op dit punt dient vermeld te worden dat gedurende de laatste twintig jaar; deze hervorming beslissend is geweest voor de industrie om zich opnieuw uit te vinden, zich te richten op segmenten met een hoge toegevoegde waarde en vruchtbare industriële partnerships te bewerkstelligen met Europese bedrijven.

Wij zijn doende om deze uitdaging aan te gaan voor de dienstensektor: een strategie voor de hervorming van de sektor wordt bepaald door het Ministerie van Handel met de steun van de EU.

Het beoogt o.a. de contouren en de modaliteiten vast te leggen van een hervormingsprogramma van de diensten... van alle diensten, doch in het bijzonder die bestemd voor de bedrijven... want het zijn deze intermediaire diensten die het concurrentievermogen van onze economie bepalen.

Het is dus een gelukkig initiatief dat de CTNCI heeft genomen om vandaag de Tunesische en Nederlandse operators, de publieke autoriteiten en de internationale partners van Tunesië te verenigen voor een dialoog rond een uitermate belangrijk thema voor de toekomst van de Tunesische economie : De verbetering van de diensten aan het bedrijfsleven en aan de investeerders..

Het kapitaliseren van de troeven van Tunesië.

Permitteer mij allereerst om u eraan te herinneren dat dit thema uitermate belangrijk is, met dien verstande dat

de ontwikkeling van de dienstensektor voor de professionelen een van de motoren kan worden voor de creatie van werkgelegenheid van kwaliteit in Tunesië.

De sektor van de diensten aan bedrijven maakt deel uit van de meest dynamische sectoren voor wat betreft de groei en de creatie van arbeidsplaatsen in Tunesië. Gedurende de laatste twintig jaar hebben de dynamiek van de traditionele sectoren (zoals de bouw, het bankwezen en de agroindustrie) en het ontstaan van nieuwe beroepen (zoals de elektromechanische industrieën, de financiële diensten en de TIC) bijgedragen tot een sterke groei van de vraag naar diensten aan de bedrijven. De juridische en accountants dienstverlening – de ingenieursdienstverlening- de architectuur- of de offshore beroepen, om maar enkele te noemen zijn beroepen die een kwalitatieve en kwantitatieve vooruitgang ondervinden en deelnemen aan de verandering van de economie.

Het is dus meer dan ooit noodzakelijk om

het concurrentievermogen van deze beroepen te ondersteunen die een belangrijk arbeidsaanbod vertegenwoordigen..

Behalve de kwantitatieve aspecten betekent de ontwikkeling van de dienstensektor aan de bedrijven de creatie van werkgelegenheid van kwaliteit. In deze sektoren zijn de gecreëerde arbeidsplaatsen voor de meerderheid gekwalificeerde arbeidsplaatsen die kunnen voldoen aan de aspiraties van de jonge gediplomeerden die in het bijzonder worden getroffen door de werkloosheid. Het verbeteren van het concurrentievermogen van de diensten aan de bedrijven zowel op de binnenlandse markt als internationaal is dus een van de wegen die vervolgd dient te worden teneinde het hoofd te kunnen bieden aan de uitdaging van de dringende noodzakelijkheid van het creëren van kwaliteitsarbeidsplaatsen. Kortom de wereldmarkt voor de diensten aan bedrijven is sterk groeiend en rust op de human resources, een bron waar Tunesië trots op kan zijn. Deze laatste tien jaar is de wereldmarkt van de diensten aan bedrijven verdubbeld om 3.500 miljard Euro te bereiken. Deze reeds aanzienlijke markt zou gedurende de volgende tien jaar meer dan verdubbelen en dankzij de innovering en nieuwe technologieën geweldige groeiopportuniteiten bieden voor de landen zoals Tunesië, die zich zouden hebben voorzien van de infrastructuur en het zakenklimaat dat het ontstaan van operators van internationale klasse in staat stelt.

Het kapitaliseren van deze opportuniteiten en het menselijk kapitaal dat een referentie is in de regio is de uitdaging die wij willen aangaan in partnership met de prive sektor, de burgermaatschappij en onze internationale handelspartners, en met name Europa..

Welke zijn de motoren van de groei van de dienstensektor aan de bedrijven?

De experts onderscheiden drie factoren die de groei van de sektor van de diensten aan de bedrijven gedurende de volgende jaren gaande houden en zullen versnellen in Tunesië, in Europa en inde wereld.

(i) De eerste faktor betreft de continue outsourcing door de bedrijven en de publieke administraties die zich concentreren op hun core business en hun competentie; deze outsourcing is een van de prioriteiten van de modernisering van de Tunesische economie en omvat met name de digitalisering van de publieke diensten aan de bedrijven en aan de burgers;

(ii) Een tweede faktor betreft de groeiende integratie van de diensten door een produktiebedrijf die steeds meer op zoek is naar de verkoop van oplossingen in plaats van produkten. Tunesië is voorzien van een industriële basis die als deze concurrerend wenst te blijven innoverende diensten dient te integreren; deze diensten kunnen worden geleverd door Tunesische bedrijven indien de kwaliteit van hun prestaties beantwoordt aan de eisen van de internationale normen..

(iii) De laatste faktor ontleent de consumptie van diensten door de bedrijven: de vierde industriële revolutie; die op een onafscheidelijke wijze diensten en produkten verbinden door middel van verbonden objecten. Tunesië kan deze bocht nemen op voorwaarde dat zij bruggen bouwt tussen haar TIC sektor en haar bestaande industriële basis en zich opstelt als een van de motoren van de verandering.

Hoe kan men deze opportuniteiten omzetten in groei?

In eerste instantie door de dialoog en de produktie van kennis.

Tunesië is zich bewust geworden van het belang van de dienstensektor,... de innovering op dit gebied,... de noodzakelijkheid de integratie te bevorderen van de diensten in alle sektoren van de economie..

Het is nu noodzakelijk te discussiëren met de operators, de potentiële klanten, de publieke autoriteiten, de commerciële partners en de maatschappij om een cartografie op te stellen van wat kan worden gedaan op basis van de goede praktijken op dit gebied.

Het zal dan tijd zijn de prioriteiten vast te stellen en te bepalen wat er gedaan dient te worden. De wegen bestaan opdat de diensten aan de bedrijven een handgreep worden voor een duurzame en inclusieve groei en een vector voor de promotie van de investeringen die arbeidsplaatsen van kwaliteit kunnen leveren. Het gaat erom de prioriteiten vast te stellen in het kader van de nationale strategieën kapitaliserend op de vergelijkbare voordelen van het land.

En... het te doen; dit is de legitieme verwachting van het Tunesische volk en de verantwoordelijkheid van de Regering en de administratie.

Enkele punten tot overdenking bestaan...

1) Allereerst een strategie voor de hervorming van de diensten door het vaststellen van de prioriteiten, op basis waarvan een coherent actieplan is ontwikkeld en in werking is gesteld.

2) Zich ervan verzekeren dat er altijd rekening zal worden gehouden met de aspecten met betrekking tot de aanverwante en geïntegreerde diensten in de diverse projecten ter verbetering van het concurrentievermogen van de bestaande of toekomstige Tunesische economie. Dit is voornamelijk het geval op het gebied van de gezondheidszorg, het toerisme, maar ook in de financiële sektor of de sociale diensten.

3) Het begeleiden van Tunesische bedrijven in hun verkrijging van de markten en met name de Europese markten en het permitteren aan buitenlandse investeerders om toegang te krijgen tot de Tunesische markt die de oprichting van duurzame partnerships en arbeidsplaatsen van een hoge toegevoegde waarde kunnen bewerkstelligen.

Dit kan met name plaatsvinden in het kader van de discussies met onze Europese partners over de onderwerpen betreffende het ALECA en de mobiliteit van de personen, waarbij de verkrijging van visas een van de grootste obstakels vormt voor de ontwikkeling van een zakelijke Tunesisch-Europese stroom.

4) Overgaan tot de reglementaire, juridische en fiscale hervormingen die de administratieve procedures dienen te vergemakkelijken die niet alleen de operators betreffen, met name de kleine bedrijven.

5) Identificeren welke competenties morgen en overmorgen zullen worden gevraagd om de dienstensektor in een regionaal perspectief te ontwikkelen. Dit is met name van toepassing op de beroepen in de offshore sektor – waarvan het potentieel aan de horizon van 2020 is 200.000 banen – die vandaag oplossingen dienen voor te stellen voor meer dan dienstverlening om geen terrein te verliezen ten opzichte van opkomende markten.

6) Zich ervan verzekeren dat de technologische infrastructuur voldoende aanwezig is en concurrerend is om een ambitieuze ontwikkeling van de dienstensektor te kunnen waarborgen. Rekening houdend met het belang van de TIC sektor is de ontwikkeling van de infrastructuur een van de prioritaire peilers van de strategie Tunisie Digitale die wordt bewerkstelligd met

steun van de partners van de ontwikkeling.

Dames en Heren,

Ondanks de talrijke uitdagingen zijn de innoverende oplossingen ook veelvoudig; zij zullen worden uitgevonden, ontworpen en daarna worden geformuleerd in de forums, zoals die vooral de operators verenigen.

Ik hernieuw nogmaals mijn dank aan de Tunesisch Nederlandse Kamer van Koophandel en Industrie, en in het bijzonder zijn President, de Heer Mark Liebster, voor de gelegenheid die mij

is gegeven om de Nederlandse investeerders in Tunesië te ontmoeten die ik hartelijk dankzeg voor hun bijdrage aan de Tunesische economie.

Ik noteer met enthousiasme dat in 2014 de Nederlandse investeringen, gerealiseerd door 75 bedrijven 300 MD hebben bereikt en ik ben van mening dat dit cijfer nog meer zal evolueren om een nieuwe impuls te geven aan de samenwerking tussen onze twee landen.

Dank u.

CIJFERS INS

	Année 2007	Année 2008	Année 2009	Année 2010	Trim 4 2011	Trim3 2011	Trim2 2011	Trim1 2011	Trim1 2012	2007 2011	2010 2011
Agriculture et pêche	565,9	557,8	578,9	575,8	534,5	530,4	517,2	525,7	529,1	-0,8%	-1,7%
Les industries manufacturières	581,1	602,6	564,7	598,2	572,7	602,6	630,9	634,0	626,8	1,0%	0,9%
Les industries agroalimentaires	66,4	70,2	67,1	71,1	68,2	80,7	89,7	79,8	75,9	1,7%	1,3%
Les matériaux de constructions, céramiques et verre	37,3	40,6	36,4	39	37,1	37,1	35,4	44,4	43,5	1,9%	2,2%
Les industries mécaniques et électriques	98,5	110,1	103,2	117,5	124,0	116,7	141,4	149,9	146,5	5,1%	4,5%
Les industries chimiques	26,8	29,7	24,9	29,1	28,0	33,7	31,9	25,7	31,4	2,0%	1,5%
Le textile, l'habillement et des chaussures	264,1	262	243,5	249,7	228,4	244,7	250,6	253,3	244,9	-0,9%	-0,4%
Autres industries manufacturières	88	90	89,6	91,8	87,0	89,7	81,9	80,9	84,7	-0,5%	-1,6%
Les industries non manufacturières	412,8	435,1	448,4	474	457,7	465,0	489,3	494,8	483,0	2,0%	0,4%
Mines et énergie	34,4	36,6	35,2	33,5	32,0	37,7	40,4	40,6	34,3	0,0%	0,5%
Construction et travaux publics	378,4	398,5	413,2	440,5	425,7	427,3	448,9	454,2	448,8	2,2%	0,4%
Services	1496,1	1531,5	1578	1599,4	1595,8	1645,4	1717,9	1758,4	1758,0	2,0%	1,9%
Commerce	353,4	362,6	379,5	386,9	387,5	402,5	413,4	443,8	464,8	3,5%	3,7%
Transport et télécommunication	177,1	181,2	189,1	194,2	182,8	195,3	194,7	199,1	194,8	1,2%	0,1%
Hôtel et restauration	121,7	125,2	129,6	125	114,6	108,4	121,9	128,2	116	-0,6%	-1,5%
Banques et assurances	26,5	26,4	27,2	27,2	27,1	24,1	27,7	30,4	29,5	1,3%	1,6%
Services de réparation et de l'immobilier et autres services aux institutions	111	119,1	127,8	131,9	139,9	155,9	153,5	155,4	157,5	4,5%	3,6%
Services sociaux et culturels	137,5	139,9	140	142,7	132,5	130,2	148,6	138,3	134,9	-0,2%	-1,1%
Services de l'éducation, la santé et administratives	568,6	577,1	584,8	591,5	611,4	629	658,1	663,2	660,4	1,9%	2,2%
Non déclaré	29,2	28,4	28,9	30	10,0	12,4	13,4	0,8	1,7	-29,9%	-43,7%
Total	3085,1	3155,4	3198,9	3277,4	3170,7	3255,8	3368,7	3413,7	3398,6	1,2%	0,7%

*: De gegevensverzamelingsperiode voor de jaarlijkse serie betreft de maanden april, mei en juni van elk jaar
Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS), Nationale Enquête over bevolking en werkgelegenheid

Bruto Binnenlands Produkt (BBP)

Indicator: Structuur van de toegevoegde waarde per activiteitensektor (prijs van het voorgaande jaar) (%)
(basis 100 in 1997)

ACTIVITEITEN VAN DE HANDELSDIENSTEN	43,5	45,3	43,7	42,6	43,8
Onderhoud en reparatie	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Handel	8,1	8,4	8,5	8,0	9,0
Diensten Hotelwezen en restauratie	5,2	5,5	4,3	4,6	4,5
Transporten	8,7	9,2	8,1	8,1	7,8
Post en telecommunicatie	4,8	5,2	5,6	5,5	6,1
Financiële diensten	4,3	4,0	4,0	3,7	4,0
Andere handelsdiensten	12,0	12,6	12,8	12,4	12,0
Intermediaire consumptie niet uitgesplitst in financiële diensten (en -)	1,6	1,4	1,5	1,5	1,6

CTNCI

TUNESISCH-NEDERLANDSE KAMER
VAN KOOPHANDEL EN INDUSTRIE
الحجرة التونسية الهولندية للصناعة والتجارة
CHAMBRE TUNISO-NEERLANDAISE
POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE

Verheugd om u deze nieuwe versie te presenteren.

Mongi Goaid

Secretaris Generaal

25/11/2015